

**UDSKRIFT**  
**AF**  
**ØSTRE LANDSRETS DOMBOG**

---

Afsagt den 8. april 2019 af Østre Landsrets 6. afdeling  
(landsdommerne Peter Mørk Thomsen, Sanne Kolmos og Christian Schrøder (kst.)).

6. afd. nr. S-3510-18:

Anklagemyndigheden

mod

1) T2

(cpr.nr. ...)

2) T1

(cpr.nr. ...)

(begge v/advokat Lone Rømø, besk.)

Nykøbing Falster Rets dom af 14. november 2018 (1-3486/2018) er anket af T2 og T1 med påstand om frifindelse.

Anklagemyndigheden har i forhold til tiltalte T2 påstået domfældelse efter anklageskriftet samt skærpeelse.

Anklagemyndigheden har i forhold til tiltalte T1 endeligt principalt påstået afvisning af tiltaltes anke, jf. retsplejelovens § 920, stk. 2, subsidiært påstået domfældelse efter anklageskriftet samt skærpeelse.

Over for afvisningspåstanden har forsvareren på vegne af tiltalte T1 påstået frifindelse.

## **Forklaringer**

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af de tiltalte og vidnerne V2, V5 og V1.

De i byretten af vidnerne V3 og V4 afgivne forklaringer er dokumenteret i medfør af retsplejelovens § 923.

Tiltalte T2 har supplerende forklaret blandt andet, at kloakmesterens tilbud i 2012 vedrørende arbejdet i henhold til påbuddet i 2009 lød på 29.000 kr. I 2015 blev der varslet et nyt påbud, og i den forbindelse indgik tiltaltes mand en aftale med forsyningen om, at stikledningen skulle føres ind på grunden, hvor renden var gravet helt ud til grundgrænsen. Der blev imidlertid i 2016 lavet et stik en meter inde på grunden, og stikket blev ført ind på grunden et stykke fra renden og havde en helt divergerende retning væk fra den gravede rende og var placeret alt for dybt. I sin tid blev først kun renden etableret, men ikke røret. I 2012 lavede de en afløbsledning fra deres septiktank og næsten ud til grundgrænsen. Hun ved ikke, om afløbsledningen blev lagt neden i renden, men det ved hendes mand. Deres kloakmester fortalte dem, at regningen nu i stedet ville blive på 143.000 kr., og fordyrelsen skyldtes, at kommunen havde etableret stikket på den måde, som kommunen havde gjort, og at stikket derfor ikke passede med deres afløbsledning i renden.

Vidnet V2 har supplerende forklaret blandt andet, at hvis en kloakmester måtte være i tvivl om, hvordan tilslutningen skulle udføres, ville kommunen henvise til X Forsyning, der nøjagtigt ville oplyse, hvordan stikkets fysiske placering er på grunden. Hun blev ikke kontaktet af en kloakmester herom. Da pumpebrønden og stikket var lavet, og der således var tilslutningsmulighed, blev T2 og sønnen som grundejere hørt, inden der blev udstedt et påbud. Det er altid X Forsyning, som varetager arbejdet med udførelse af pumpebrønde og stik, og forsyningen har udført ca. 3.000 pumpebrønde siden 2009. Nærværende sag er en lidt anderledes sag, idet det i alle andre sager har været muligt at få en aftale med parterne om pumpebrøndens og stikkets placering, og alle pumpebrøndene har efter aftale været placeret på grunden. Det er i nærværende sag forsyningen, der selv har angivet, hvor stikket skulle ligge.

Hun er fortsat ansat i kommunen og arbejder således med den administrative del, som påbyder tilslutning, hvor forsyningen er den udførende del. Grundejeren har pligten til at lave arbejdet inde på egen grund for egen regning. Hun er ikke bekendt med forberedelsesarbejder inde på grunden. Hun har intet papir på dette. I byretten sagde grundejerrepræsentanten, at der var lavet noget forberedelsesarbejde på grunden, men hvad der er lavet, ved hun ikke. Hun har et kort, der viser, hvor pumpebrønden er placeret, og hvor dybt stikket ligger, hvilket er godt 5 meter nede i jorden. I byerne ligger stikkene ofte 10 meter nede i jorden, idet vandet jo skal kunne løbe af sig selv.

Vidnet V5 har supplerende forklaret blandt andet, at det er normalt, at hele installationen ligger inden for grundgrænsen, og det har været et mere omfattende og dermed dyrere arbejde at placere denne pumpestation i offentlig vej med brøndens bund 4,4 m nede i jorden. Han kan bekræfte, at stikket er ført ind til ejendommen, så tilslutning vil kunne ske. Han har ikke set forberedelsesarbejder på grunden. Alle pumpestationerne nævnt i hans forklaring for byretten har fungeret tilfredsstillende. Forsyningen benytter forskellige entreprenører til arbejdet.

Han er oprindelig uddannet landskabsarkitekt og har de seneste 20 år arbejdet som leder. Han har etableret forsyningen, hvor han indtrådte som direktør i 2010 og fortsat er direktør. Stikket ligger i skellet til ejendommen i en dybde på 3,8 m. V1 havde oplyst forsyningen om, at man på ejendommen havde ført en tilslutningsledning frem i en dybde på 3,2 m under terræn. En dybde på 3,2 m havde derfor været den ideelle placering, men entreprenøren, som løste opgaven, ramte ikke denne dybde, hvorfor der er denne forskel på 60 cm. Overgangen kan uden problemer løses ved montering af et mellemstykke med styrtfald. Man vil skulle grave noget mere jord af for at komme dybere, og det vil være en dyrere løsning, men arbejdet er ukompliceret. Der er stadig et fald fra skellet og ud til brønden.

Ifølge forsyningens notat går stikket mellem 20 og 40 cm ind over skelgrænsen. Afstanden er målt op med kameraer. Det siger sig selv, at jo kortere afstanden er, jo større vil faldet være. Han har fået at vide, at stik og afløbsledning ligger skævt i forhold til hinanden, men det håndterer man med bøjninger. Det er der intet unormalt i – det er standard VVS-arbejde. Det afgørende er faldet fra huset og hen til pumpestationen.

Tiltalte V1 har supplerende forklaret blandt andet, at der er flere fejl i gengivelsen af hans forklaring i byrettens dom. Han har ikke sagt, at han afviste kommunens tilbud om at grave stikket op og lægge stikket ind, hvor han ville have det, fordi han nu havde fået nok. Han sagde heller ikke, at han ikke længere ønskede at samarbejde med kommunen og endelig heller ikke, at han ikke har lyst til at indgå flere tåbelige aftaler med kommunen, sådan som sagen har udviklet sig, og som de tidligere havde givet en chance.

Han fik en skrivelse fra kommunen ved V2 om, at det stik, som kommunen var ved at udføre, skulle føres hen til grundgrænsen. Han indgik ikke en aftale med V2. Han har alene sagt, at han var træt af brudte aftaler. Han vil gerne tale med kommunen, så længe kommunens medarbejdere holder sig til sandheden.

De havde fået lavet en afløbsledning på deres grund i 2014. Afløbsledningen var udført af en kloakmester, og de vidste, hvor ledningen var. Stedet var markeret med tre pinde, der var sat i jorden. De havde gravet renden hen til 2,5 til 3 meter fra grundgrænsen, og den mellemste pind markerede, hvor ledningen ændrede retning. I 2015-2016 rykkede han kommunen for at få tilslutningen færdiggjort.

Det er logisk, at eftersom han selv havde lavet renden og lagt sit afløbsrør i denne, så skulle arbejdet gå ud på tilslutning til denne afløbsledning. Da han havde besøg af V3 på ejendommen, stod de foran renden og kiggede på den, og han viste V3 fotoet i ..., og ikke de tre pinde, for det var der jo ikke grund til, når man nu havde fotoet.

For så vidt angår spørgsmålet om aktindsigt, så har sagen været gennem seks ministerier, Folketingets Ombudsmand og Ankestyrelsen, og det er Ankestyrelsen, som modtog en meget stor mængde krypterede sider fra kommunen, som har meddelt aktindsigten. Så der er ikke givet reel aktindsigt, men blot fremsendt dokumenter, som skal indikere aktindsigt. Han havde bedt om aktindsigt i kommunen, og det synes han ikke, at han har fået.

### **Landsrettens begrundelse og resultat**

Da sagen med nytte har kunnet behandles også i relation til T1, uden at vedkommende har været til stede under hovedforhandlingen, har landsretten ikke fundet grundlag for at afvise T1s anke, jf. retsplejelovens § 920, stk. 2.

Efter § 28, stk. 4, i miljøbeskyttelsesloven er der tilslutningspligt for ejendomme, når stikledning er ført frem til grundgrænsen.

Det lægges efter bevisførelsen til grund, at der er etableret et offentligt stik hen til og 10 til 20 cm over grundgrænsen til de tiltaltes ejendom og i en dybde af 3,8 m under terræn i skel, og at der derved er etableret en rimelig tilslutningsmulighed.

Den afvigelse, der eventuelt måtte være i forhold til drøftelserne mellem de tiltaltes repræsentant V1 på den ene side og kommunen og forsyningen på den anden side, kan ikke føre til, at der ikke var tilslutningspligt for den pågældende ejendom. Det hører med til denne vurdering, at de tiltaltes repræsentant, til trods for dennes forklaring i landsretten, efter det i øvrigt fremkomme ikke ønskede et videre samarbejde med kommunen.

Hverken den omstændighed, at der først blev givet aktindsigt den 27. marts 2019, og det i et omfang, der efter de tiltaltes opfattelse er utilstrækkelig, eller de grunde, som forsvareren i øvrigt har anført om spørgsmålet om aktindsigt, kan føre til frifindelse. Det samme gælder den omstændighed, at der i 2012 blev opgivet påtale vedrørende kloaktilslutning på den samme ejendom.

Også efter bevisførelsen for landsretten tiltrædes det derfor, at de tiltalte er skyldige efter anklageskriftet.

Bødestraffen findes for hver af de tiltalte passende.

Endvidere finder landsretten de af byretten fastsatte tvangsbøder passende med den ændring, at tvangsbøderne forfalder første gang den 1. maj 2019.

Landsretten stadfæster derfor dommen.

T h i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom i sagen mod T2 og T1 stadfæstes med den ændring, at de idømte tvangsbøder forfalder første gang den 1. maj 2019.

De tiltalte skal in solidum betale sagens omkostninger for landsretten.